

Kwaliteitseisen (jeugd- en gezins-) professionals werkzaam in de specialistische jeugdhulp

Kwaliteitseisen vanuit de jeugdwet en de kwaliteitskaders

De RIGG hanteert bij de uitvoering van de specialistische jeugdhulp de kaders van de jeugdwet en 'kwaliteitskader jeugd'¹.

Het uitvoeren van de specialistische jeugdhulp vraagt om heldere kwaliteitseisen. Registratie borgt immers kwaliteit in de jeugdhulpverlening; het biedt garantie dat de jeugdhulpprofessionals aan de vakbekwaamheidseisen voldoen en zich continu ontwikkelen. Daarnaast is het tuchtrecht in registers als het SKJ en BIG geregeld. Dat betekent dat de RIGG het uitgangspunt hanteert dat (jeugd- en gezins-) professionals werkzaam in de specialistische jeugdhulp beschikken over een beroepsregistratie.

Dit is ook in lijn met de norm verantwoorde werktoedeling vanuit het 'kwaliteitskader jeugd'. Deze verplicht aanbieders van jeugdhulp en jeugdbescherming tot:

1. Het in beginsel werken met geregistreerde professionals;
2. Het toedelen van taken aan professionals rekening houdend met hun specifieke kennis en vaardigheden;
3. Ervoor te zorgen dat geregistreerde professionals kunnen werken volgens de professionele standaard.

In de Jeugdwet zijn alleen het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ) en het BIG-register erkend als beroepsregisters (zie ook Besluit Jeugdwet, artikel 1.1).

Het BIG-register geldt voor medische beroepsbeoefenaren en kent diverse registers voor verschillende professionals, bijvoorbeeld voor verpleegkundigen, fysiotherapeuten, artsen of medisch specialisten. Niet elk BIG-registratie betekent bevoegd en bekwaam bij alle jeugdhulp.

Het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ) kent vanaf 1 januari 2018 de volgende registers:

- Het SKJ-register voor de jeugd & gezinsprofessional²: Toetreding tot het SKJ-register is vanaf 1 april 2018 alleen mogelijk voor mensen met minimaal een afgeronde HBO-opleiding Social Work, profiel Jeugd of Pedagogiek profiel Jeugd³;
- Het SKJ-register voor pedagogen
- Het SKJ-register voor psychologen

¹ <https://professionaliseringjeugdhulp.nl/assets/brochures/kwaliteitskader-Jeugd-v2.1.pdf>

² Het register van de kamer voor jeugdzorgwerkers is gesloten met ingang van 1 januari 2018. Professionals die geregistreerd staan als jeugdzorgwerker kunnen over stappen naar de kamer voor jeugd- en gezinsprofessional.

Voor MBO opgeleide professionals is een dergelijke vergelijkbare registratie (nog) niet voorhanden, maar in het 'kwaliteitskader Jeugd' staat uitgelegd welke werkzaamheden door een geregistreerde professional kunnen worden uitgevoerd, en welke door niet geregistreerde (norm verantwoorde werkdoelstelling).

Aanvullende specificatie kwaliteitseisen door de RIGG

De RIGG stelt de eis dat uitvoerenden en regievoerders van jeugdhulp beschikken over bij het product passende diploma's en registraties. In de productomschrijving van de door de RIGG ingekochte jeugdhulp wordt onder meer gesproken over de niveaus MBO, HBO en HBO+ en WO en WO+ en ook over de daarbij behorende vereiste registraties.

Ten aanzien van de SKJ registratie Jeugd en gezinsprofessional gaat de RIGG in haar inkoopseisen uit van een toelating tot het register op basis van passende diploma's, zoals een afgeronde opleiding 'Hogere Sociale Studies sociaal werk, profiel jeugd', een opleiding 'Sociaal Pedagogisch Hulpverlener, profiel Jeugd en gezin' of een opleiding 'HBO sociaal werk, profiel sociaal werk in het jeugddomein'. De registerpas van het SKJ dient te vermelden: 'Register Jeugdzorgwerker SKJ, uitstroomprofiel (usp) jzw' (dat wil zeggen HBO Bachelor Sociaal Agogisch Werk, uitstroomprofiel jeugdzorgwerk).

Met SKJ geregistreerde jeugd- en gezinsprofessional wordt niet bedoeld een professional die niet in het bezit is van de door de SKJ vastgestelde passende diploma's jeugd- en gezinsprofessional en nog een EVC traject dient te volgen om te kunnen voldoen aan de door de SKJ gestelde voorwaarden. Kortom professionals waarbij op de SKJ registerpas alleen vermeld staat: 'Register HSAO, zonder (usp) jzw' voldoen niet.

Indien een jeugdhulpaanbieder van mening is dat één van de uitvoerende of regievoerende professionals in grote lijnen al wel voldoet aan het betreffende competentieprofiel, maar nog geen registratiebewijs overhandigd kan worden, dan zal overtuigend bewijs aangeleverd moeten worden waaruit blijkt dat deze medewerker voldoet aan het competentieprofiel passend bij dit register het '(Pas toe of leg uit-principe' zoals verder beschreven in het 'kwaliteitskader Jeugd').

Specifieke aandacht is er nodig voor de inzet van vaktherapeuten (zoals speltherapie, logopedie of psychomotorische kindtherapie) in de jeugdhulp⁴. Vaktherapeuten kunnen zich niet registreren bij het SKJ, maar kunnen wel ingezet worden voor de uitvoering van specifieke jeugdhulpproducten, mits zij jeugdhulp leveren dat voldoet aan de productomschrijving en de productspecifieke eisen én zij aannemelijk kunnen maken dat de hun inzet als niet SKJ geregistreerde professional niet afdoet aan de kwaliteit, of zelfs noodzakelijk is voor de kwaliteit van de hulp (de 'tenzij-bepaling' uit het kwaliteitskader jeugd). De RIGG stelt daarbij tevens als eis dat zij geregistreerd zijn in het Register Vaktherapie.

In onderstaande tabel is een overzicht te vinden van de verschillende niveaus, registraties en beroepsprofielen.

Tabel: *Diploma's, competentieprofielen, beroepsregistraties behorende bij de diverse opleidingsniveaus.*

⁴ De inzet van vaktherapie valt onder de bekostiging van de aanvullende zorgverzekering. Indien jeugdige/ouders geen aanvullende verzekering hebben, kan er aanspraak gemaakt worden op PGB of jeugdhulp

Niveau	Diploma's	Competentieprofiel	Registraties	Beroepscode
WO+	Orthopedagoog generalist	Het competentieprofiel gedragswetenschapper in de jeugdzorg https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Publicatie-NJi/GezichtvandeGedragswetenschapper.pdf	SKJ - pedagoog	https://www.nvo.nl/beroepscode-en-tuchtrecht.aspx of https://www.psynip.nl/uw-beroep/beroepsethiek/beroepscode/
	GZ psycholoog	en het beroepsprofiel van Gz psycholoog https://www.nvgzp.nl/wp-content/uploads/2018/06/Brochure-De-GZ-psycholoog-juni-2018-compleet-160x230mm.pdf	BIG of SKJ- psycholoog	
	Kinder- en jeugdpsycholoog NIP		BIG of SKJ- psycholoog	
	Klinisch (neuro) psycholoog	Zie betreffende BIG-register	BIG	Zie betreffende BIG-register
	Psychotherapeut	Zie betreffende BIG-register	BIG	Zie betreffende BIG-register
	Psychiater/ Kinder- en Jeugdpsychiater	Zie betreffende BIG-register	BIG	zie betreffende BIG-register
WO	Orthopedagogiek	Het competentieprofiel gedragswetenschapper in de jeugdzorg https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Publicatie-NJi/GezichtvandeGedragswetenschapper.pdf	SKJ-pedagoog	Beroepscode orthopedagoog https://www.nvo.nl/beroepscode-en-tuchtrecht.aspx
	Psychologie: afstudeerrichting Ontwikkelingspsycholoog klinisch- of schoolpsycholoog	zie de betreffende BIG-register	SKJ- psycholoog	Psychologen https://www.psynip.nl/uw-beroep/beroepsethiek/beroepscode/
	Arts		BIG	
HBO+	SPV, (aandachtsgebied Jeugd)	https://www.venvn-spv.nl/publicaties/codeprofiel.html	BIG; V&VN	Zie de betreffende BIG-registers
	Verpleegkundig Specialist GGz, (aandachtsgebied jeugd)	https://venvnvs.nl/wp-content/uploads/sites/164/2015/08/Beroepsprofiel-Verpleegkundig-Specialist-2012.pdf	BIG; V&VN	
	POH GGz	https://www.poh-ggz.nl/wp-content/uploads/2018/02/150212-Functieprofiel-POH-GGZ-2014-DEF.pdf https://professionaliseringjeugdhulp.nl/aanbieders-en-werkgevers/themas/beroepsontwikkeling/subthema-2/nieuw-competentieprofiel-hbo-jeugd-en-gezinsprofessionals/	o.a. BIG SKJ; BPSW	

	<p>HBO Master Jeugdzorg</p> <p>Dan wel HBO opgeleide professional met passende vervolgopleiding als: Ambulant gezinsbehandelaar</p> <p>Cognitief gedragstherapeutisch werker</p>	<p>Opleiding IAG, IPG, PMTO</p> <p>https://www.vgct.nl/vgct.nl/public/opleiding-en-registratie/cognitief-gedragstherapeutisch-werker</p>	<p>SKJ</p> <p>SKJ</p>	
<p>HBO</p>	<ul style="list-style-type: none"> Afgeronde Hogere Sociale Studies sociaal werk profiel jeugd: <ul style="list-style-type: none"> Opleiding Sociaal Pedagogisch Hulpverlener, profiel 'Jeugd en gezin' HBO sociaal werk, profiel 'sociaal werk in het jeugddomein' HBO pedagogiek, profiel 'Jeugdzorgwerker' HBO psychologie, profiel 'jeugd en kinderpsychologie'. Opleiding Maatschappelijk 	<p>Het competentieprofiel van de jeugd- en gezinsprofessional: https://professionaliseringjeugdhulp.nl/aanbieders-en-werkgevers/themas/beroepsontwikkeling/subthema-2/nieuw-competentieprofiel-hbo-jeugd-en-gezinsprofessionals/</p> <p>Het competentieprofiel jeugdzorgwerker https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Samenvatting_profiel_Jeugdzorgwerker.pdf⁵</p>	<p>SKJ-jeugd- en gezinsprofessional</p>	<p>Beroepscode jeugd en gezinsprofessional https://skieugd.nl/wp-content/uploads/2017/12/Beroepscode-jeugd-en-gezinsprofessionals.pdf</p> <p>Beroepscode voor de Jeugdzorgwerker https://www.bpsw.nl/professionals/jeugdhulp-en-jeugdzorgwerkers/beroepscode-voor-de-jeugdzorgwerker/</p>

	<p>Werk en Dienstverlening, profiel 'Jeugd'</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afgerond EVC traject via SKJ register 			
MBO	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogisch medewerker jeugdzorg Niveau 4 • Sociaal jeugd of maatschappelijk werk Niveau 4. • Verpleegkundige niveau 4 	https://www.fcb.nl/sites/default/files/20180313_beroepscompetentieprofiel_vo_or_de_sociaal_werker_def.pdf	<p>Register Sociaal Werker op registerplein (is op 14 maart 2018 open gegaan)⁶ BIG-register</p>	https://www.fcb.nl/sites/default/files/20180228_beroepscode_voor_de_sociaal_werker_def.pdf

⁶ Het is voor MBO-ers niet mogelijk om lid te worden van de beroepsvereniging BPSW. Voor MBO-verpleegkundigen is het tuchtrecht via het BIG-register geregeld.